

Extra inzet voor de 20% kinderen in arme gezinnen die we nog niet bereiken

30 september 2019

“Armoedebeleid moet meer zijn dan een bezemwagen”. Dit zei staatssecretaris Van Ark tijdens het symposium van Leergeld Amsterdam. Zij en wethouder Moorman pleitten voor een integrale aanpak van armoede.

Hoe lang zullen er nog kinderen zijn die niet op schoolreis meegaan door gebrek aan geld? Dit probleem bestaat al zo'n 30 jaar. Het is te gek voor woorden dat dat nog steeds niet veranderd is. Zo leidde gespreksleider Jamila Aanzi de paneldiscussie op het Leergeld symposium op 30-9-2019 in.

Bij al die extra schoolkosten zijn de scholen vaak de gebeten hond, maar onderwijspecialist Ariëlle de Ruijter vindt dat niet terecht. Want scholen kunnen een belangrijke rol spelen om kinderen gelijke kansen te geven. Zet arme kinderen niet apart, niet door ze bij een schoolreis thuis te laten, maar ook niet door ze op school apart te behandelen, aldus Ariëlle de Ruijter. Daarom moet er zo snel mogelijk een eind komen aan al die extra ouderbijdragen, die segregatie in de hand werken. Gelukkig zijn er mooie voorbeelden van scholen die dat met een integrale aanpak anders doen. Maar dat hangt nog veel te veel af van het individuele schoolbestuur.

Wethouder Marjolein Moorman ging nog een stapje verder. Uitsluiting via schoolgelden zou niet moeten mogen, alleen kan een gemeente zo iets niet opleggen. En zelfs Staatssecretaris Tamara van Ark van Sociale Zaken en Werkgelegenheid kan dat niet zonder haar collega van Onderwijs. Ze pleitte daarbij voor een integrale aanpak, anders wordt ik de chauffeur van de bezemwagen van het landelijke inkomensbeleid. Voor zo'n integrale aanpak is zeker iets te zeggen maar dan moet die er ook komen.

Voor ouders in de zaal kan het niet vlug genoeg gaan. Zij vertelden hoe pijnlijk het is voor een kind om niet mee kunnen op schoolreis of als je zoon met 18 jaar van voetballen af moet. Zo iets blijft een kind een leven lang pijnlijke voelen. Om dat als ouder mee te maken, doet ook veel pijn.

Bovendien gaat het om heel veel kinderen, liet armoede-expert Roeland van Geuns zien. Zo'n 27.000 kinderen in Amsterdam, bijna een kwart van alle kinderen. En dan te weten dat hun kinderen later ook vaker in armoede belanden. Vuistregel is dat 80% van de kinderen heel goed geholpen is met algemene maatregelen, maar voor de andere 20% is maatwerk nodig. Dit kost grosso modo net zoveel als de voorzieningen voor die 80%.

Dat kinderen in minima gezinnen steun nodig hebben, was totaal geen punt van discussie. Neuropsycholoog prof. Jelle Jolles liet zien dat armoede de hersenontwikkeling remt. Dat leidt tot achterstanden, die kinderen niet meer inhalen. Daarom wil hij vooral inzetten op begeleiden en trainen van ouders om hen te laten zien dat kinderen uitdagingen en prikkels voor de ontwikkeling van hun hersenen nodig hebben. Ouders kunnen spelenderwijs een voorbeeld zijn door voor te lezen, te bewegen en spelletjes te doen.

Het klassieke antwoord op armoedeproblemen van voorzieningen zoals Leergeld is: steun die kinderen met een scholierenvergoeding, contributie voor een sportclub, muziekles, een schoolreis of bijles. Het onderzoek van Roeland van Geuns laat zien dat dat inderdaad werkt. Niet alleen omdat kinderen dan meer kansen krijgen, maar ook omdat ouders, die zich ontlast voelen, meer aandacht krijgen voor de ontwikkeling van hun kind.

Men kan zich afvragen of steun aan kinderen in armoede geen alibi dreigt te worden voor tekorten in het inkomensbeleid. Het één sluit het ander echter niet uit. Enerzijds zijn ervaringen van ouders en van organisaties zoals Leergeld signalen aan overheden om het inkomens- en armoedebeleid te verbeteren. Anderzijds is er actuele nood die niet kan wachten, waarbij particuliere voorzieningen en de overheden elkaar nodig hebben om ook die kinderen te steunen, die anders geen steun krijgen (de '20%').

Kijk voor meer informatie op www.leergeldamsterdam.nl